

Vergaderjaar 2026–2027

37 035 M**Nr. 2****Wijziging van de begrotingsstaat van het
Klimaatfonds voor het jaar 2026 (wijziging
samenhangende met de Miljoenennota)
MEMORIE VAN TOELICHTING****A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL**

Wetsartikelen 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2026 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van het Klimaatfonds.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Klimaat en Groene Groei,
S. van Veldhoven - van der Meer

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Ondergrenzen toelichtingen

Voor het toelichten van de begrotingsmutaties zijn in deze suppletoire begroting de ondergrenzen gehanteerd zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerpbegroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
< 50	1	2
=> 50 en < 200	2	4
=> 200 en < 1000	5	10
=> 1000	10	20

In sommige gevallen, waar politiek relevant, worden ook posten toegelicht beneden deze ondergrenzen. Zie het Meerjarenprogramma Klimaat- en energiefonds voor een uitgebreide toelichting op alle overhevelingen uit het Klimaat- en energiefonds.

Naamswijziging Klimaat- en energiefonds

Op 1 januari 2026 is de naam van het Klimaatfonds gewijzigd naar het Klimaat- en energiefonds (KEF). De naam van het begrotingsstuk kan echter alleen bij de ontwerpbegroting 2027 formeel worden aangepast. In de begrotingsstukken over het jaar 2026 wordt daarom nog de naam Klimaatfonds gebruikt.

2 Beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgavenmutaties

Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2026

Tabel 2 Belangrijkste suppletoire uitgavenmutaties 2026 (Suppletoire begroting september) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven 2026
Vastgestelde begroting 2026 (incl. ISB's, NvW en amendementen)		478.163
Stand 1^e suppletoire begroting 2026		387.688
Stand Nota van Wijziging 1^e suppletoire begroting 2026		317.688
<i>Belangrijkste suppletoire begroting september mutaties</i>		
Kasschuiven	1, 3, 4, 5 & 6	– 290.815
Nieuwbouw Kernenergie	1	– 27.734
Toekomstbestendigheid energienetwerken	3	1.179
Inrichting programma organisatie elektrificatie resterend fossiel-treinverkeer NL	3	– 700
Overige mutaties		382
Stand suppletoire begroting september 2026		0

Toelichting

Mutaties 1^e suppletoire begroting 2026

In het Voorjaar zijn maatregelen van het Klimaatfonds overgeheveld naar de departementen. Er zijn kasschuiven doorgevoerd om middelen in het juiste ritme te zetten, waarbij in totaal € 93,4 mln uit 2026 naar later jaren is geschoven. Daarnaast is € 11,1 mln aan loon- en prijsbijstelling in het jaar 2026 toegevoegd aan het fonds.

Nota van Wijziging 1^e suppletoire begroting 2026

Op 20 april jl. heeft het kabinet in de Kamerbrief Acties Weerbaarheid Energieschok enkele maatregelen aangekondigd waarvoor middelen uit het KEF worden ingezet. Een deel van de dekking is afkomstig uit het KEF en werd middels een Nota van wijziging op 22 mei jl. op de eerste suppletoire begroting 2026 van het Klimaat- en energiefonds overgeheveld naar de begrotingen van het Ministerie van Infrastructuur & Waterstaat, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Klimaat en Groene Groei. In totaal is er in 2026 € 70 mln overgeheveld naar verschillende departementen bij de Nota van Wijziging.

Mutaties suppletoire begroting september 2026

In de ontwerpbegroting 2027 vinden een aantal mutaties plaats in 2026. Deze worden verantwoord in deze suppletoire begroting september en het Meerjarenprogramma Klimaatfonds 2027. De kasschuiven zijn allemaal meerjarig. In totaal wordt er € 290,8 mln van 2026 doorgeschoven naar latere jaren om middelen in het juiste ritme te plaatsen. De grootste schuif is op het perceel Verduurzaming Industrie en innovatie mkb, waar € 246,3 mln van 2026 naar latere jaren wordt geschoven.

In 2026 zijn de onbestede middelen van de maatregel Toekomstbestendigheid energienetwerken van de KGG-begroting teruggeboekt op het perceel energie-infrastructuur (in totaal € 2,4 mln, waarvan € 1,2 mln in 2026).

Tot slot zijn er middelen overgeheveld voor de maatregelen Inrichting

programma-organisatie elektrificatie resterend fossiel-treinverkeer NL
vanaf het perceel energie-infrastructuur (in totaal € 3,5 mln, waarvan
€ 0,7 mln in 2026, naar IenW) en Nieuwbouw kerncentrales vanaf het
perceel Kernenergie (in totaal 64,5 mln, waarvan € 27,7 mln in 2026, naar
KGG).

3 Beleidsartikelen

3.1 Beleidsartikel 1 Kernenergie

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Kernenergie (bedragen x € 1.000)

	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september(2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	0	0	0
Uitgaven	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0
Kernenergie onverdeeld	0		
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Alleen de uitgaven worden toegelicht, omdat op het Klimaatfonds voor alle middelen geldt dat de kas gelijk is aan de verplichtingen.

Uitgaven

Kernenergie onverdeeld

De beginstand en eindstand op het perceel kernenergie is 0. Er vinden bij de ontwerpbegroting 2027 wel mutaties plaats. Zo worden er in 2026 middelen overgeheveld naar de KGG-begroting voor Nieuwbouw Kerncentrales (in totaal 64,5 mln, waarvan € 27,7 mln in 2026, naar KGG). Voor deze mutatie is een kasschuif naar 2026 doorgevoerd, maar omdat deze ook worden overgeheveld is dit niet zichtbaar in de standen. Daarnaast is de loon- en prijsbijstelling toegevoegd in 2026 aan dit perceel, maar naar latere jaren geschoven.

3.2 Beleidsartikel 2 CO₂-vrije gascentrales

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 CO₂-vrije gascentrales (bedragen x € 1.000)

	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september(2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	0	0	0
Uitgaven	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0
CO2-neutrale gascentrales onverdeeld	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Alleen de uitgaven worden toegelicht, omdat op het Klimaatfonds voor alle middelen geldt dat de kas gelijk is aan de verplichtingen.

Uitgaven

Op dit beleidsartikel zijn geen mutaties verwerkt.

3.3 Beleidsartikel 3 Energie-infrastructuur

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3 Energie-infrastructuur (bedragen x € 1.000)

	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september(2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen			
Uitgaven	700	- 700	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	700	- 700	0
Energie-infrastructuur onverdeeld	700	- 700	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Alleen de uitgaven worden toegelicht, omdat op het Klimaatfonds voor alle middelen geldt dat de kas gelijk is aan de verplichtingen.

Uitgaven

Energie-infrastructuur onverdeeld

De mutaties in 2026 bestaan uit de overheveling van Inrichting programma-organisatie elektrificatie resterend fossiel-treinverkeer NL (IenW), terugboeking van Toekomstbestendigheid energienetwerken naar het fonds, een kasschuif van 2026 naar latere jaren en de toevoeging van loon- en prijsbijstelling (ook geschoven naar lateren jaren).

3.4 Beleidsartikel 4 Vroege fase opschaling

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Vroege fase opschaling (bedragen x € 1.000)

	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september(2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen			
Uitgaven	61.177	- 61.177	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	61.177	- 61.177	0
Vroege fase opschaling onverdeeld	61.177	- 61.177	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Alleen de uitgaven worden toegelicht, omdat op het Klimaatfonds voor alle middelen geldt dat de kas gelijk is aan de verplichtingen.

Uitgaven

Vroege fase opschaling onverdeeld

De mutaties in 2026 bestaan uit kasschuiven van 2026 naar latere jaren en toevoeging van de loon- en prijsbijstelling (dat ook naar latere jaren wordt geschoven).

3.5 Beleidsartikel 5 Verduurzaming industrie en innovatie mkb

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Verduurzaming industrie en innovatie mkb (bedragen x € 1.000)

	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september(2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	0	0	0
Uitgaven	244.749	– 244.749	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	244.749	– 244.749	0
Verduurzaming industrie onverdeeld	244.749	– 244.749	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Alleen de uitgaven worden toegelicht, omdat op het Klimaatfonds voor alle middelen geldt dat de kas gelijk is aan de verplichtingen.

Uitgaven

Verduurzaming industrie en innovatie mkb onverdeeld

De mutaties in 2026 bestaan uit kasschuiven van 2026 naar latere jaren en toevoeging van de loon- en prijsbijstelling (dat ook naar latere jaren wordt geschoven).

3.6 Beleidsartikel 6 Verduurzaming gebouwde omgeving

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6 Verduurzaming gebouwde omgeving (bedragen x € 1.000)

	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september(2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	0	0	0
Uitgaven	0	0	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	0	0	0
Verduurzaming gebouwde omgeving onverdeeld	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Alleen de uitgaven worden toegelicht, omdat op het Klimaatfonds voor alle middelen geldt dat de kas gelijk is aan de verplichtingen.

Uitgaven

Verduurzaming gebouwde omgeving onverdeeld

De mutaties in 2026 bestaan uit kasschuiven van 2026 naar latere jaren en toevoeging van de loon- en prijsbijstelling (dat ook naar latere jaren wordt geschoven).

3.7 Beleidsartikel 7 Onverdeeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7 Onverdeeld (bedragen x € 1.000)

	Stand 1 ^e suppletoire begroting (incl. amendementen en NvW) (1)	Mutaties suppletoire begroting september(2)	Stand suppletoire begroting september (3) = (1) + (2)
Verplichtingen	0	0	0
Uitgaven	11.062	- 11.062	0
Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken	11.062	- 11.062	0
Onverdeeld	11.062	- 11.062	0
Ontvangsten	0	0	0

Toelichting

Verplichtingen

Alleen de uitgaven worden toegelicht, omdat op het Klimaatfonds voor alle middelen geldt dat de kas gelijk is aan de verplichtingen.

Uitgaven

Onverdeeld

Bij de 1e suppletoire begroting is de loon- en prijsbijstelling toegevoegd aan dit perceel. Bij de ontwerpbegroting 2027 is dit verdeeld over de andere percelen. De middelen voor 2026 zijn naar latere jaren geschoven.